

PLATNOSŤ ZMLUVY AKO PRÁVNA OTÁZKA V KONANÍ O DOVOLANÍ

Právnou otázkou, pri ktorej sa prvýkrát prejavuje výklad právnej normy, je posúdenie toho, či určitý skutkový stav možno podriaďiť pod konkrétnu právnu normu. Vyhodnotenie skutkovo nesporných, hoc aj osobitých okolností uzavretia a obsahu zmluvy v nadväznosti na záver, či ide o platný právny úkon, je právnou otázkou. Odpovede na právne otázky sa totiž netvorí len formulovaním abstraktných právnych viet bez vzťahu na konkrétny skutkový stav, ale aj množstvom na seba nadväzujúcich odpovedí na právne posúdenie rôznych konkrétnych skutkových stavov z pohľadu relatívne neurčitých pojmov zákona. Právny obsah takýchto pojmov sa môže tvoriť len vo vzťahu ku konkrétnym skutočnostiam. Ak okresný a krajský súd pri nespornom skutkovom stave dospeli k tomu, že medzi stranami uzavretá zmluva je platná, je v civilnom procese zjavne mylná právna úvaha, podľa ktorej posúdenie platnosti zmluvy je skutkovou otázkou, ktorá nemôže byť predmetom dovolacieho konania. Odmietnutie dovolania na základe takejto predstavy pri výklade § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je v rozpore so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 61/2022 z 31. marca 2022)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek **1/ KRÁSNA PRI JAZERE spol. s r. o.**, Horná 13, Banská Bystrica, IČO 43 878 296, a **2/ URB Krásna s. r. o.**, Postupimská 5, Košice, IČO 47 246 693, zastúpených GOREJ Legal, s. r. o., IČO 47 231 939, Krmanova 14, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Cdo/148/2019 z 29. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Cdo/148/2019 z 29. marca 2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Cdo/148/2019 z 29. marca 2021 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľkám trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľiek do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :**I.**

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. júna 2021 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím najvyššieho súdu o odmietnutí ich dovolania v civilnom spore, ktoré žiadajú zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

II.

2. Metropolitné sporiteľné družstvo zriadené podľa českého zákona č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních družstvech – právny predchodca žalovanej (na základe postúpenia pohľadávky) ako záložný veriteľ na strane jednej a právni predchodcovia sťažovateľiek (na základe prevodu vlastníckeho práva) ako záložcovia 20. júna 2012 uzavreli zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam na zabezpečenie pohľadávky právneho predchodcu žalovanej voči T. zo zmluvy o úvere zo 7. júna 2012, podľa ktorej právny predchodca žalovanej poskytol T. úver 90 000 000 Kč na prevádzkové financovanie D. Podmienkou čerpania úveru bolo predloženie návrhu na vklad záložného práva k nehnuteľnostiam a zmluvy o úvere medzi T. a D., T. napriek nepredloženiu zmluvy o úvere s D. úver čerpal.

3. Sťažovateľky sa žalobou na okresnom súde proti žalovanej domáhali určenia, že žalovaná nemá záložné právo k nehnuteľnostiam, keďže zmluva medzi právnym predchodcom žalovanej a T. je neplatná. Okresný súd rozsudkom z 28. februára 2017 žalobu zamietol. Vychádzal z toho, že podľa § 497 Obchodného zákonníka je zmluva o úvere konsenzuálnym právnym úkonom, keďže strany sa dohodli na poskytnutí peňazí za úrok na požiadanie dlžníka a nepredloženie zmluvy o úvere medzi T. a D., nespôsobilo neplatnosť zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalovanej a T.; táto skutočnosť vypovedá o tom, že právny predchodca žalovanej na tejto podmienke netrval a úver T. poskytol. K právnej argumentácii sťažovateľiek, že zmluva o úvere je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie § 196a Obchodného zákonníka, okresný súd uviedol, že bolo na sťažovateľkách preukázať úmysel oboch zmluvných strán obísť § 196a Obchodného zákonníka (ustanovenie podmieňuje poskytnutie úveru určitým osobám len na základe predchádzajúceho súhlasu dozornej rady a za podmienok obvyklých v bežnom obchodnom styku). K námietke sťažovateľiek, že úver bol v skutočnosti určený pre D., ktorá nebola členom právneho predchodcu žalovanej, uviedol, že ide o porušenie § 1 ods. 2 písm. b) českého zákona č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrních družstvech, okresný súd uviedol, že ide o verejnoprávny predpis, ktorého porušenie môže byť pokutované, a preto nespôsobuje neplatnosť súkromnoprávnej zmluvy, keďže ustanovenie o neplatnosti právneho úkonu pre rozpor so zákonom treba vykladať reštriktívne, nie extenzívne.

4. Sťažovateľky podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie, na ktoré krajský súd rozsudkom z 11. decembra 2018 rozsudok okresného súdu potvrdil. Podľa krajského súdu aj keď T. nespĺnila podmienku čerpania úveru (predloženie platnej zmluvy so spoločnosťou D.), nespôsobilo to neplatnosť zmluvy o úvere, ale iba to, že sa na tejto podmienke netrvalo. Úver bol T. čerpaný, a preto nejde o bezdôvodné obohatenie. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku sťažovateľiek o neplatnosti zmluvy pre obchádzanie zákona, pretože finančné prostriedky z úveru boli v skutočnosti určené pre D., ktorá nebola členom právneho predchodcu žalovanej, ktorý ako družstvo mohol poskytovať úver iba svojim členom. Súď poukázal na to, že podľa § 1 ods. 2 písm. b) českého zákona č. 87/1995 Sb. o spořitelních a

úverných družstvech právny predchodca žalovanej mohol poskytovať úvery svojim členom, avšak žiadne ustanovenie tohto zákona neustanovuje, že úverové zmluvy uzavreté s nečlenom družstva by mali byť absolútne neplatné. Prekročenie podnikateľského oprávnenia podľa § 3a Obchodného zákonníka bez ďalšieho neznamená neplatnosť právneho úkonu. Preto zmluvu o úvere nemožno považovať za úkon smerujúci k dôsledkom, ktoré sú výslovne zakázané, a neprípustnosť tohto právneho úkonu nemožno vyvodit' ani zo zmyslu a účelu zákonnej úpravy.

5. Proti rozsudku krajského súdu podali sťažovateľky dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). V dovolaní formulovali tri dovolacie dôvody, z ktorých mal byť vyvodený záver o neplatnosti zmluvy. Ako prvé považovali za nesprávne právne posúdenie otázky nesplnenia odkladacích podmienok v zmluve o úvere, keďže, ak T. nepredložilo zmluvu s D. neboli splnené podmienky zmluvy o úvere, a preto došlo k poskytnutiu peňazí bez právneho dôvodu. Ako druhé sťažovateľky považovali za nesprávne, že D. ako jediný spoločník T. nedal predchádzajúci súhlas so zmluvou a tento súhlas nemohol vyjadriť uzavretím zmluvy, pretože takýto súhlas musí predchádzať uzavretiu zmluvy. Ako tretie nesprávne právne posúdenie sťažovateľky považovali posúdenie otázky neplatnosti zmluvy o úvere pre obchádzanie českého zákona č. 87/1995 Sb. o spožitelných a úverných družstvech, pretože účelom úveru bolo financovanie spoločnosti D., ktorá inak legálne nemohla dosiahnuť poskytnutie úveru od záložného veriteľa. Podľa sťažovateľiek takéto obchádzanie zákona spôsobuje neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa sťažovateľiek uzavretím zmluvy o úvere došlo k porušeniu verejného poriadku a peniaze boli poskytnuté nielen neoprávnenému subjektu (nečlenovi záložného veriteľa), ale aj na územie štátu, v ktorom záložný veriteľ nemá oprávnenie podnikat'. Uzatvorením zmluvy o úvere bol obidený zákaz uzavretia zmluvy so skutočným príjmom a naplnená skutková podstata správneho deliktu podľa českého zákona č. 87/1995 Sb. s hrozbou uloženia vysokej pokuty.

6. Sťažovateľky namietali neplatnosť zmluvy o úvere uzavretej medzi záložným veriteľom a dlžníkom, krajský súd sa však zameril na právne posúdenie následkov, ktoré by nastali v prípade, ak by záložný veriteľ poskytol úver priamo spoločnosti D. Výsledkom bola úvaha krajského súdu v tejto otázke, že pokiaľ by bol platný právny úkon, ktorý sa z dôvodu obchádzania zákona neuzavrel, je platný aj právny úkon obchádzajúci zákon. Sťažovateľky s takýmto právnym posúdením právneho vzťahu medzi právnym úkonom porušujúcim zákon a právnym úkonom obchádzajúcim zákon nesúhlasia a považujú ho za nesprávny. Sťažovateľky považovali za správne také právne posúdenie zmluvy o úvere, podľa ktorého je zmluva o úvere absolútne neplatným právnym úkonom.

7. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľiek podľa § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku uznesením z 29. marca 2021 odmietol, keďže sťažovateľky v dovolaní nenaformulovali právnu otázku podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, ktorá ešte nebola dovolacím súdom riešená. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľiek interpretoval tak, že z jeho obsahu nie je možné relevantne ustáliť, v čom považujú rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k právnej otázke nesprávne a ako mal odvolací súd túto právnu otázku správne riešiť. K tomuto najvyšší súd uviedol, že polemika s právnym názorom odvolacieho súdu, spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, za ktorým nenasleduje polozenie samotnej zásadnej právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku.

III.

8. Sťažovateľky namietajú, že najvyšší súd porušil ich základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože odmietol ich dovolanie bez hmotnoprávneho rozhodnutia o ňom. Formulácia dovolacích dôvodov nastolených v dovolaní podľa sťažovateľiek bez významných ťažkostí umožňovala identifikáciu právnych otázok takým spôsobom, ktorý zodpovedal požiadavke dovolacieho súdu vyslovenej v napadnutom rozhodnutí. Obsah podaného dovolania umožňoval spoľahlivo určiť, s posúdením ktorých právnych otázok odvolacím súdom sťažovateľky nesúhlasia. Sťažovateľky podrobne odôvodnili a vymedzili všetky tri dovolacie dôvody, ktoré predostreli už v dovolaní.

9. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že nie je v rozpore s princípmi spravodlivého procesu a zabezpečenia práva na súdnu ochranu i druhej procesnej strany, prístup ktorý má na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania. Sťažovateľky boli riadne právne zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, a preto mali možnosť formulovať jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom právne otázky, o ktoré im v dovolaní išlo, čím by umožnili najvyššiemu súdu relevantne posúdiť, či je daná prípustnosť dovolania. Takúto relevanciu dovolacích dôvodov najvyšší súd identifikoval až v podanej ústavnej sťažnosti.

10. Zúčastnená osoba, ktorá bola v konaní pred všeobecnými súdmi žalovanou, uviedla, že sťažovateľky v podanom dovolaní nevysvetlili, ktorú právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP mali na mysli. Sťažovateľky iba zopakovali právnu argumentáciu, ktorú predložili v konaniach pred okresným a krajským súdom. Z uvedeného dôvodu považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za zákonné a správne a sťažnosť sťažovateľiek za nedôvodnú.

IV.

11. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

12. Z priebehu konania pred okresným a krajským súdom je zrejmé, že základnou otázkou, ktorá bola medzi stranami sporná, bolo to, či zmluva o úvere uzatvorená medzi Metropolitným sporiteľným družstvom ako veriteľom a obchodnou spoločnosťou T. ako dlžníkom zo 7. júla 2012 je platná alebo neplatná. Okresný súd a krajský súd túto zmluvu, ktorá bola základom právneho vzťahu medzi sťažovateľkami a žalovanou, zhodne posúdili tak, že zmluva je platná.

13. Sťažovateľky v podanom dovolaní namietali nesprávnosť právneho posúdenia zmluvy o úvere krajským súdom. V odvolaní a aj v dovolaní zastávali právny názor o neplatnosti zmluvy o úvere, ktorý odôvodňovali (i) nesplnením odkladacích podmienok pre čerpanie prostriedkov podľa zmluvy o úvere, (ii) neplatnosťou zmluvy o úvere medzi T. a D. z dôvodu

absencie súhlasu D. ako jediného spoločníka T. a (iii) obchádzaním českého zákona č. 87/1995 Sb., ktorý neumožňoval poskytnutie úveru nečlenovi družstva, pričom účelom zmluvy o úvere bolo prevádzkové financovanie spoločnosti D., ktorá nebola členom Metropolitného sporiteľného družstva. Táto argumentácia sťažovateľiek v dovolaní zodpovedá podstate § 432 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci s tým, že dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

14. Nepřípustnosť dovolania najvyšší súd v namietanom rozhodnutí odôvodnil tak, že sťažovateľky v dovolaní iba podrobili kritike skutkové a právne závery súdov, predovšetkým krajského súdu s odkazom na konkrétne state rozsudku krajského súdu, s ktorými nesúhlasia, s predložením vlastného právneho posúdenia. Sťažovateľky však neformulovali právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Tento záver najvyššieho súdu je v rovine podústavného procesného práva výsledkom nesprávneho pochopenia toho, čo je právna otázka. Prvou právnou otázkou, pri ktorej sa i prvýkrát prejavuje výklad právnej normy, je posúdenie toho, či určitý skutkový stav možno podriaďiť pod konkrétnu právnu normu. Už pri tomto procese je nevyhnutné normu vykladať. Krajský súd vyhodnotil zmluvu o úvere aj napriek námietkam sťažovateľiek ako právny úkon, ktorý nesmeroval k dôsledkom výslovne zákonom zakázaným a jeho nepřípustnosť nebolo možné vyvodiť ani zo zmyslu a účelu zákonnej úpravy. Podstatou dovolania bol nesúhlas sťažovateľiek s týmto právnym posúdením, pričom sťažovateľky vôbec nenamietali nesprávnosť skutkového stavu, ktorý bol medzi stranami nesporný.

15. Podľa najvyššieho súdu z obsahu dovolania nie je možné ustáliť, v čom spočívala nesprávnosť právneho posúdenia krajským súdom a ako mal odvolací súd nastolenú právnu otázku správne riešiť. Nepřípustnosť dovolania najvyšší súd odôvodnil tým, že pri vymedzení dovolacieho dôvodu nepostačuje polemika s právnymi názormi odvolacieho súdu, spochybňovanie a kritika jeho rozhodnutia, pokiaľ za ním nenasleduje polozenie samotnej zásadnej právnej otázky, ktorú nie je možné z obsahu dovolania vymedziť. Tento záver najvyššieho súdu je výsledkom nesprávneho uchopenia toho, čo treba rozumieť pod právnou otázkou. Je zřejmé, že jediný právny záver, ktorý sťažovateľky dovolaním namietali, je záver právneho posúdenia zmluvy o úvere krajským súdom, ktorá bola posúdená ako platná. Sťažovateľky jasne a zrozumiteľne uvádzali, ktoré skutkovo nesporné okolnosti majú spôsobovať neplatnosť zmluvy o úvere, a preto jasne nastolili právne otázky, ktoré mal najvyšší súd posúdiť.

16. Ďalej najvyšší súd uviedol, že pokiaľ v dovolaní absentuje vymedzenie právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd nemôže preskúmať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním riešili súdy nižších inštancií, pretože by sa dopustil procesne nepřípustného dovolacieho prieskumu, čo by bolo v rozpore s koncepciou dovolania nastoleného Civilným správnym poriadkom. I táto časť odôvodnenia nasvedčuje tomu, že najvyšší súd akoby prehliadal, že podstatou sporu bolo právne posúdenie akýkoľvek procesných aspektov prostého nesporného skutkového stavu, ktorý bol určený obsahom a okolnosťami uzavretia zmluvy o úvere.

17. K tejto rozhodnej právnej otázke zaujali konajúce súdy, ako aj strany sporu jasné, zrozumiteľné, dostatočne vyargumentované, no otázkou je, či v rovine podústavného práva správne hmotnoprávne posúdenie. Jediným subjektom, ktorý sa k tejto otázke odmietol vyjadriť, čo sa prejavilo odmietnutím dovolania sťažovateľiek, bol najvyšší súd, keď dospel

k záveru, že sťažovateľky nevymedzili dovolací dôvod podľa § 432 CSP. Tento záver najvyššieho súdu je výsledkom zjavne nesprávneho právneho posúdenia procesnej otázky prípustnosti dovolania. Ako bolo uvedené, treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania, no táto interpretácia nemôže byť nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd, svojvoľná a formalistická, tak ako tomu bolo v prípade dovolania sťažovateľiek, ktoré nastolilo otázku právneho posúdenia medzi stranami skutkovo nespornej zmluvy o úvere. Odmietnutie dovolania sťažovateľiek je výsledkom zjavnej chyby právneho posúdenia otázky prípustnosti dovolania. Súdna ochrana nebola sťažovateľkám najvyšším súdom poskytnutá v zákonom – Civilným sporovým poriadkom predpokladanej kvalite.

18. Je potrebné dodať, že odpovede na súčasné a budúce právne otázky sa netvoria len formulovaním abstraktných právnych viet bez vzťahu na konkrétny skutkový stav, ale aj množstvom na seba nadväzujúcich odpovedí na právne posúdenie rôznych konkrétnych skutkových stavov z pohľadu relatívne neurčitých zákonných pojmov. V tomto prípade išlo o posúdenie následku nesplnenia odkladacích podmienok na právny úkon, namietanej neplatnosti právneho úkonu z dôvodu obchádzania zákona či následkov neudelenia vzájomného súhlasu valných zhromaždení s právnym úkonom spoločnosti. Právny obsah takýchto pojmov sa môže tvoriť len vo vzťahu ku konkrétnym skutočnostiam. Nielen okresný, ale aj krajský súd tieto pojmy vykladali tak, že dospeli k záveru, že žaloba sťažovateľiek nie je dôvodná, pretože zmluva o úvere je platným právnym úkonom. Pohľadávka, ktorá vznikla poskytnutím úveru na základe tohto právneho úkonu, sa jeho nesplatením stala splatná, a keďže bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľiek, spolu s postúpením pohľadávky bolo na žalovanú prevedené aj pohľadávku zabezpečujúce záložné právo. Žaloba sťažovateľiek o určenie, že žalovaná nie je záložným veriteľom sťažovateľiek a nemá záložné právo k ich nehnuteľnostiam, bola preto zamietnutá. Sťažovateľky odpoveď na ich žalobu, ktorú im dal okresný súd a následne krajský súd, spochybnili, najvyšší súd odmietnutím dovolania zostal jediným zúčastneným aktérom, ktorý sa odmietol zaoberať správnosťou procesom nastolenej právnej otázky.

19. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa priznáva v spojení čl. 51 ods. 1 ústavy v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. Týmito ustanoveniami sú i normy, ktorých výklad viedol k odmietnutiu dovolania sťažovateľiek. Najvyšší súd môže na dovolaní položenu otázku odpovedať podľa § 447 písm. c) CSP i odmietnutím dovolania pre jeho neprípustnosť podľa § 421 ods. 1 CSP. Zmysel noriem civilného procesu o dovolaní bol v napadnutom rozhodnutí vyložený nesprávnym a ústavne nekonformným smerom, čo viedlo k nezodpovedaniu právnej otázky nastolenej sťažovateľkami na nižšími súdmi zistený skutkový stav. To viedlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj keď čl. 6 ods. 1 dohovoru priamo nevytvára povinnosť štátu zriadiť či už odvolacie alebo dovolacie súdy, štát, ktorý takéto inštalácie zriadi, je povinný zabezpečiť účastníkom takýchto konaní základné záruky podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na právnu otázku vyjadrenú sťažovateľkami v dovolaní nebola najvyšším súdom sformulovaná žiadna odpoveď. Preto došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

20. Vychádzajúc z porušenia základného práva sťažovateľiek napadnutým rozhodnutím, ústavný súd rozhodnutie najvyššieho súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zrušil

a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, v ktorom bude nevyhnutné posúdiť sťažovateľkami nastolenú otázku právneho posúdenia platnosti zmluvy o úvere.

V.

21. Ústavný súd priznal sťažovateľkám (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 460,90 eur. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľiek ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2021 je 181,17 eur a hodnota režijného paušálu je 10,87 eur. Sťažovateľkám vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2021 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu 2 x 181,17 eur) a režijný paušál (2 x 10,87 eur); t. j. 384,08 eur, k čomu je potrebné pripočítať 20 % daň z pridanej hodnoty.